

# KEMPENSE KIEKENS



## KEMPENSE KIEKENS ~ KEMPISCH HOENDERS ~ CAMPINES

Tekst met dank aan vereniging [Kempens Hoen Vzw](#)

Foto's: Rik van Lent (B)

Eindcontrole: Sytze de Bruine

Ooit kende het oude Kempische hoen een verspreidingsgebied dat de grootste delen van het oude Brabant omvatte, zijnde de huidige provincies Antwerpen (BE), Noord-Brabant (NL) en de noordelijke helften van beide Limburgen (NL & BE). Het lijkt een open deur intrappen, maar dit gebied komt natuurlijk overeen met de geografische afbakening van het Kempenland. Om maar te zeggen dat het Kempens kieken wel degelijk een streekras was.

De naam 'De Kempen' is trouwens een vervorming van het Latijnse *Campinia* of *Campina*, hetgeen 'open ruimte' betekent (*campus* = vlakte). In het Frans wordt de streek overigens nog steeds *la Campine* genoemd en in het Engels *the Campine*. En het is net die open ruimte waarin het Kempisch hoen zo goed gedijt.

Het oude type Campine had een uitstekende reputatie als leghoen en kreeg daarom in Engeland de prestigieuze titel '*The Everyday Layer*'. Bovendien stond het ook al eeuwen te boek om haar verfijnde vlees dat zelfs aan wild deed denken. De term Campine was bovendien zo alom bekend dat het niet alleen verwees naar het Kempisch kieken, maar dat ook heel veel andere gepelde rassen ermee aangeduid werden. Van de Braekel over het Chaamse tot het Hollandse hoen, allemaal werden ze als types van de Campine beschouwd. In het chauvinistische Frankrijk plaatsten ze de Campine zelfs op het hoogste schavot naast hun nationale trots *la poule de Bresse*.

Deze kwaliteiten leidden tot een groeiende interesse bij Engelse en later Amerikaanse fokkers. Helaas waren zij vaak ontgoocheld door de enorme variatie in het verenkleed en de moeite die gedaan moest worden om én mooi gepelde hanen en kippen te bekomen én de begeerde kwaliteiten te behouden.

Op 5 december 1896 werd een club ter verdediging van het Kempisch hoen opgericht in Antwerpen door o.a. de heren Moons, de Coen, Breydel en Sas. Zo kreeg het ras haar eigen standaard, maar dat verhielp niet dat er ontevredenheid was bij Engelstalige fokkers.



**Boven: de familie in hun natuurlijke omgeving.**

Engelse fokkers hebben rond 1900 zelf stappen gezet om het oude type Campine naar hun hand te zetten en een voortrekkersrol daarin was weggelegd voor Rev. E. Lewis Jones, die erg overtuigd was van het economische potentieel ervan. Een doorbraak bleef echter uit tot 1904, toen een hennevederige haan gekweekt werd uit broedeieren verkregen bij Oscar Thomaes uit Ronse. Deze hennevederige eigenschap bleek het antwoord te zijn op de teruglopende populariteit van de Campine in Angelsaksisch gebied.

**Links: Jonge haan.**

De rest is geschiedenis want de Silver en Golden Campines zoals we die vandaag kennen, zijn altijd hennevederig. Door te selecteren op die hennevederigheid was het namelijk erg gemakkelijk om telkens mooi getekende exemplaren te verkrijgen vanuit een paring. Bij het oude, Belgische type Campine met het witte zadelbehang was één paring hiervoor niet voldoende en dus veel omslachtiger volgens de Britten.

De 'new and improved' Campines uit Engeland maakten nadien de oversteek naar Ierland, de VS, Australië, Nieuw-Zeeland, en Zuid-Afrika. Daar zijn ze nu nog steeds te vinden, al is hun status er ook kritiek.



Uiteindelijk waren het ironisch genoeg de Engelsen die het meest verdienden aan de export van Campines. Hun nieuwe, hennevederige type bleek namelijk zo succesvol in de VS dat vanaf circa 1912 het leeuwendeel van de Campines die naar de States verscheept werden afkomstig waren van Engelse kweeklijnen die uitsluitend 'improved' of 'English Campines' aanboden. Zelfs de Belgische fokkers van het oude type Kempisch hoen kwamen er nauwelijks meer aan te pas. Sommigen van hen startten bovendien zelf met lijnen van het Engelse type om aan de grote vraag vanuit Amerika te kunnen voldoen.



Bij het ontstaan van de Campine zag zijn toekomst er dus hoopvol uit, zeker met vanaf 1914 de toelating tot de American Standard of Perfection door de APA (American Poultry Association). En de Campine wist enkele malen te winnen van de befaamde Leghorn in eiercompetities, maar honderd jaar later is de Campine een van de zo vele bedreigde huisdierrassen.

Wilt u meer lezen over dit ras, dan bevelen wij u graag ons eerder gepubliceerde artikel aan, zie <http://www.aviculture-europe.nl/nummers/14N06A13.pdf>

**Copyright ©2019 All rights reserved by the Aviculture-Europe Foundation.**

Dit is een publicatie uit het online tijdschrift [www.aviculture-europe.nl](http://www.aviculture-europe.nl)

Nederlandse uitgave ISSN: 1871-6865

U mag deze tekst / foto's niet kopiëren, distribueren, zenden of publiceren zonder schriftelijke toestemming.

